

PENÍZE, NEBO SEX?

O čem se stydíme mluvit více? O penězích. Jsou špinavé i v naší mysli. O sexu se už bavit umíme, občas přeháníme, někdy mlčíme. Ale přesto se o sexu bavíme snáze než o penězích.

Ty k našemu rozhovoru s kamarádkou u kávy nepatří. Když už se o nich bavíme, tak že je nemáme, že to a to je drahé, že vyděláváme pořád málo na ten vysněný byt.

Péče o peníze v dlouhém horizontu v našich rozhovorech chybí. Nepečujeme o své peníze ve smyslu udržení jejich hodnoty a jejich rozmožení. Staráme o to, abychom měly slušný plat, abychom byly stejně zaplacené jako muži ve srovnatelných pozicích. Neprobíráme užitečné tipy na spoření, investování svých peněz. Otázky typu: „Kolik procent platu měsíčně ukládáš? Investuješ raději do podílových nebo dluhopisových fondů? Ukládáš peníze do zahraničních fondů? Víš, jak se k nim nakonec dostaneš? Sleduješ pravidelně burzu a prodáváš akcie, co jsi získala díky opcím na akcie od zaměstnavatele? Kupuješ byty na pronájem? Spoříš přes stavební spoření?“ vůbec neřešíme. Pohovoříme veřejně, která banka má nejnižší úroky u hypoték, ale víc nic. Ostatní je tabu více než náš včerejší sex.

V tom se výrazně lišíme od mužů. Ti spolu u piva proberou své investice, spoření, posílají informace o výši platů svého či svých přátel (samozřejmě v úzké partě těch, kterým důvěřují), navzájem si referují dobrého finančního poradce. I díky takovému sdílení jsou lépe připraveni na vyjednávání o platu, ať už svého nebo svých podřízených.

Vědění je moc

My ženy tyhle hovory nevedeme. Náš stud je obrovský. Zbytečně. Když se dostane do našeho života finanční poradce, díváme se na něho jako na ve-třelce, který chce po nás odpovědi na hodně divné otázky, je zbytečně všetečný a ptá se na intimnosti nikoliv tělesného charakteru. Zdá se nám někdy arogantní a nafoukaný. Má to naučené. Vědění je moc. V tento moment ještě mocnější, než bychom chtěly.

Na druhou stranu přiznávám, že já sama v kontaktu s finančními či investičními poradci využívám svých dobrých znalostí z oboru financí a hezky si je prozkouším. Původně jsem své znalosti používala zejména pro rozšiřování hovoru na téma, která se líbila mně. Později jsem zjistila, že si mohu dobře otestovat i opravdovou kvalitu

daného poradce a jeho znalosti. O to více mne zaráželo, že málokdo z mých známých se mnou otevřel téma vlastních financí a jak s nimi nakládat. Ale ani já jsem se aktivně ve svém okolí neptala po případných radách na investování.

Na to, co vše o financích vím, mne přivedla až kamarádka cizinka žijící dlouhodobě v Česku. Ta se mnou několikrát rozebírala své finanční plánování. Já až žasla, jak má vše v hlavě srovnané, jak uvažuje, kdy je dobré vynakládat peníze na rozvoj své firmy, kdy na rozvoj svůj, kde je v tom její hypotéka a jak do toho všeho má zapojit tvorbu pasivních příjmů z prodeje nově vytvořených tréninkových materiálu. Slova jako cash flow, amortizace používala vždy v té správné konotaci, až jsem jí chvílemi podezří-

LENKA MRÁZOVÁ

vala, že studovala i finance, nejen žurnalistiku. Tehdy při rozhovorech s ní mi došlo, že my ženy zde ve svých rozhovorech evidentně něco opomíjíme.

Finanční zabezpečení žen

Není jen teoretický název, je to opravdová finanční svoboda žen ve smyslu užitečné rezervy, díky níž mohou klidně spát, když se něco nepředvídatelného děje. Rozejdeme se s dlouholecným partnerem, vyhodí nás nečekaně ze zaměstnání, stane se nám těžký úraz. Tehdy se v šoku najednou o peníze zajímáme. Pod vlivem jejich domnělého nedostatku, pak panikaříme, nepromýšlíme v klidu varianty, jak se z toho dostat. Vezmeme zaměstnání, kde nás to nebaví, vklouzneme rychle do náhradního vztahu, kde to není ono. Peníze, ony špinavé peníze, a jejich dostatečná rezerva alespoň na půl roku našeho skromnějšího fungování by nám přitom daly hodně jistoty a pohody v duši.

Jinak bych asi kolem sebe neviděla a neslyšela situace podobné těmto:

> Soustředila se na hodnotnou spotřebu (divadlo, koncerty, značkové lodičky a kabelky). Najednou přišel vyhazov den ze dne. Šok, jak bude platit hypotéku. Panika, že musí hned sehnat jinou práci, jakoukoliv.

> Pracovala, pracovala, nikdy si u oběda nekoupila pití, nikdy nenosila make-up či oblečení podle poslední módy. Splatila dům, stále pracovala, velmi spořila a šetřila na všem. Vypadala unaveně.

> Šla vždy do maxima na svém kontokorentu, utrácela za hadříky, sportovní vybavení, super oblečení pro děti, jejich kroužky, cestování. Uhrazovala to další měsíc. Sice nebylo na úhradu daní koncem března, ale měla dobrou kamarádku, která jí založila na měsíc.

Nevím, zda tyto ženy byly opravdu spokojené samy se sebou. O penězích to nebylo v žádné situaci. Bylo to o jejich vztahu k nim, o míře rizika, o znalostech, kdo jim pomůže problém vyřešit, či zda vůbec najdou odvahu a vysoukají ze sebe otázku týkající se peněz.

Dokud se my samy nebudeme ve svých financích dobře orientovat, tak si budeme u kávy poplakávat, že jsme někomu pěkně nalítly, protože nám neřekl celou pravdu a my jsme nebyly schopné mu položit takové otázky, abychom z něho dostaly úplný obrázek a byly schopné v hrubých obrysech ověřit jeho návrhy.

Otázky na peníze

Co kdybychom všechny otázky k penězům položily co nejdříve samy sobě? Pak otevřely tuhle oblast s kamarádkami? Každá máme ve svém okolí několik dam pracujících v bankách, jako účetní, spravující finance svého manžela a jeho firmy či ty, co rozběhly finančně stabilní podnikání.

Není nutné se hned bavit o absolutních částkách, stačí si povídat o metodě, zda spoříte, kam a jak, či proč jste zvolila právě tohle, kdo v okolí, z poradců, v bance, vám co poradil. Už jen z toho, že budete poslouchat otázky druhých, vám začne docházet, co možná nevíte, co se hodí dostudovat na internetu a zeptat se fundovaného člověka ve vašem okolí. Hodí se mít kolem sebe člověka, který je objektivní a myslí především na vás. Takového soukromého finančního mentora by měla mít každá z nás, která zatím nemá vytvořenou potřebnou finanční rezervu a pevnou disciplínu v práci s penězi. Může to být rodič, příbuzný, bývalý přítel nebo kamarádka či kole-

Inspirátorka a mentorka. Po 21 letech v oblasti daňového poradenství a auditu (také 5 let v pozici ředitelky v PwC) vyměnila sféru přesných čísel, zákonů a procesů za sféru tvořivé pomoci a rozvoje lidí. Inspiruje, provokuje otázkami, zvyšuje pracovní a osobní efektivitu – mentoringem či koučinkem, přednáškami, psaním článků. Provozuje web Mentorka.cz. Působila rovněž 13 let v neziskovém sektoru ve správních a dozorčí radě Nadace VIA.

gyně z práce, o které víte, že své finance zvládá a orientuje se.

Ani u výběru budoucího partnera bych s otázkami na peníze neotálela příliš dlouho a brzy bych se dotyčného zeptala, zda mi může poradit, kam bych podle jeho názoru měla ukládat své peníze. Možná se hned rozpovídá o tom, jak to dělá on, a tak budu mít jistotu, že se společnými penězi bude hospodařit dobře. Pokud mi ale na moje otázky nebude chtít odpovídat, tak budu velmi opatrná v pokračování ve vztahu, i kdyby mi jako chlap sebelepe voněl.

Takže dámy, příště u kávy je téma sporeň a budování vlastní finanční nezávislosti. Za pár setkání budeme vědět jak na to či koho se na co zeptat. Samotné budování je proces na pár let. Aktivita, která se rozhodně vyplatí. Také jsem si jistá, že povídání o tvorbě finanční rezervy, nezávislosti a práce s penězi vůbec nás bude někdy vzrušovat více než povídání o předchozí noci s novým partnerem. /BW